

Brief38jan14

Beste Vrienden,

De feestdagen zijn voorbijgegaan met wat wel en wee. Ik ga mijn herinneringen even na.

Daar was de Trouwmis van een broer van Molly. Hij had mij uitgenodigd omdat hij een van zijn drie kinderen Hans Burgman had genoemd. De kerk was versierd met een ereboog van ballonnen, waaronderdoor het bruidspaar naar voren kwam, eerst de bruidegom en daarna de bruid. Vroeger duurde dat een eeuwigheid. Hier is de kerkelijke dienaar bij het huwelijk ook de burgelijke ambtenaar. Wij deden de burgelijke viering in het kantoor, en vandaar vertrok de processie naar de kerk, eerst de man en dan de vrouw. Nu is het hier zo, hoe plechtiger een processie, hoe langzamer men loopt. En men kan hier zo langzaam lopen dat het van stilstaan nauwelijks te onderscheiden is: zoiets als de wijzers van de klok. Gerry Mooij en ik hadden dus de gewoonte om snel ons middagmaal te eten terwijl die processie plaatsvond. Deze keer begon de processie echter achter in de kerk; dus dat schoot op. Een nieuwe bijzonderheid was dat kinderen bellen bliezen over de processie. Heel leuk effect.

De mooiste Mis was die van Kerstavond in de hal van Nyalenda, met een disco-achtige sfeer. Nederlanders zeggen dan wel eens dat men in Nederland ook wel van die Alleluja-kerkdiensten heeft met extatische lui. Maar extatisch is het hier juist niet: gewoon plezierig dansende mensen.

Na de Kerst gingen we weer traditiegetrouw bij Kizito logeren op het platteland. Vijf dagen lang stond de tijd stil; of liever: liep hij achter de coulissen verder zonder dat iemand op de klok keek. De mensen in de buurt namen de kans waar om mij te vragen in kerkdiensten voor te gaan op zondag en Nieuwjaarsdag. Op Nieuwjaarsdag waren er twee Missen: de eerste om 7 uur en de tweede om 10 uur, vijftien km verderop. Om 7 uur op Nieuwjaarsmorgen?! Hebben de lui dan geen nachtrust nodig na al dat geproost en vuurwerk om twaalf uur? Nou, het enigste geproost en vuurwerk in de wijde omtrek was ons gedoe bij Kizito; alle andere mensen sliepen naar hartelust. De eerste Mis vond plaats op een ruw weiland onder plastic flappen op palen. Het had 's ochtendsvroeg flink geregend, dus aan modder geen gebrek. Maar de beminde gelovigen waren er, plus misdienaars en een koor en een schare dansmeisjes. Het was bijzonder om te zien: al die ballerina-voetjes die in de modder prakkend op en neer gingen. Schoenen in de modder kan natuurlijk niet; blote voeten best wel.

De tweede kerk was stamp- en stampvol. De glitter-slingers en de balonnetjes hingen zo laag over de lengte van het middenpad dat ik er diep-buigend onderdoor moest: moeilijk omdat ik tegelijkertijd ook nog met de wijwaterskwast moest zwaaien, backhand. Glitter overal. Op het altaar stonden twee boeket-achtige plastic versiersels met licht er in dat aan- en uitging in rood en blauw. En het altaarkruis zelf had in de voet groen-blauwe knipperlichtjes. Zulke Missen zijn fijn: de mensen hebben geen boekjes of papieren in de hand maar kijken je aan; en als je zit friemelen er kleine kinderen aan je benen. God verveelt zich dan ook in die kerk geen moment. In alle Missen vroeg ik bij mijn dankwoord of ze wel wisten in welke kerk de meisjes jaren geleden voor het eerst gingen dansen. Dat was onze kerk van Milimani, en dat weet ik zo goed omdat wijzelf dat in de tachtiger jaren hebben ingevoerd met de kinderen van Pandipieri, getraind door Josephine R.I.P. Op weg naar huis vroeg ik Kizito of de mensen dat wel geloofden, dat een Europeaan dat had ingevoerd. Hij zei dat ze dat niet wisten en zich ook niet konden voorstellen. Afrikaanse priesters zouden het trouwens ook niet gauw gedaan hebben, want alles wat hier in de kerk gebeurt moet van bovenaf gedecreteerd worden.

Twee zondagen geleden viel in de hal van Nyalenda bij de kerststal een kaarsje om en vloog alles in brand: kerststal, kerstboom, plafond. Ze konden de brandende boom er niet uit krijgen, want die was met touwen vastgebonden. In een ommezien was heel de buurt bezig met blussen, want ze hebben destijds zelf de hal helpen bouwen. Het interieur en het dak zijn fink beschadigd. Toch wel een ramp, ja, en niet verzekerd; daar beginnen ze hier niet aan. Mochten er onder jullie vrienden zijn die de Nyalenda-gemeenschap een handje willen helpen dan is hier ons gironummer in Oosterbeek: 1066957 tnv Missieprocurer Mill Hill, voor H.Burgman-brand.

Onlangs las ik in de krant van een man die het afgelopen jaar 17 keer een loterij had gewonnen, meer dan een miljoen shilling. Gevraagd hoe hem dat lukte zei hij dat hij op een speciale wijze bad. Hij wist dat omdat hij theologie gestudeerd had. Wij zijn niet jaloers: wij hebben vrienden.

Heel veel goede wensen bij alle wel en wee van 2014.

Hans Burgman